

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการควบคุมอาชญากรรมด้านยาเสพติด ในอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อภัยของอาชญากรรม อันมีสาเหตุมาจากยาเสพติด และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยมีสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย มีความคิดเห็นในการดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมได้อย่างถูกต้อง ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเป็น 2 ชุดคือ เครื่องมือที่ใช้สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย จำนวน 5 คน และเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย จำนวน 400 คน

5.1.1 สรุปผลจากแบบสอบถามประชาชน

จากผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย 400 คน ได้กลับคืนมา 376 คน คิดเป็นร้อยละ 94 พบว่า

1. ประชาชนในอำเภอพาน ประกอบด้วยเพศชาย ร้อยละ 66.2 เพศหญิงร้อยละ 33.8 สถานภาพสมรส เป็นโสด ร้อยละ 52.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 59.6 มีอาชีพรับจ้าง/อิสระ ร้อยละ 48.7 รองลงมาไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 33.5 รายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน ร้อยละ 65.2 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยเขตชนบท ประชากรเบาบาง ร้อยละ 64.1

2. ความคิดเห็นในการดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมพบว่า ประชาชนในอำเภอพาน ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ อย่างถูกต้อง ยกเว้นเรื่องการจับกุมเฉพาะผู้ขายยาบ้า สามารถทำให้ยาบ้าหมดไปได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่ใช่ และไม่แน่ใจในข้อ การดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมเป็นหน้าที่ของตำรวจเท่านั้น

3. การมีส่วนร่วมในการดูแลป้องกันอาชญากรรมพบว่าประชาชนเข้าร่วมโดยติดตามผลความคืบหน้าในการจับกุมคนร้ายจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เดือนบุคคลในครอบครัว ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และอาชญากรรม เดือนเพื่อนบ้านใกล้เคียงให้ปิดประตูหน้าต่างทุกครั้งเมื่อไม่อยู่บ้าน ร่วมกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในชุมชน และเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมที่ตำรวจจัดขึ้น

4. ข้อเสนอแนะในการดูแลป้องกันอาชญากรรม ประชาชนในอำเภอฟาน จังหวัด เชียงราย ในข้อเสนอแนะว่า ควรมีกฎหมายการปราบปรามที่ได้ขาด เจ้าหน้าที่ตำรวจความปฏิบัติ หน้าที่อย่างจริงจัง โดยไม่มีการคอร์รัปชัน เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับประชาชน เน้นให้ประชาชนมีส่วน ร่วมในการปราบปราม การดูแลเอาใจใส่คนในครอบครัว ควรให้การอบรมหรือประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับโทษ และผลเสียของยาเสพติด

5.1.2 สรุปจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน

จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน

1. ปัญหาเรื่องความยากจนของประชาชน ด้วยฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่ดี ดังนั้นแต่ละ ครอบครัวจะมุ่งเน้นหารายได้ให้ครอบครัว ไม่ได้รวมตัวกันเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนร่วมกัน
2. ปัญหาขาดผู้นำในการประสานงานเพื่อต่อต้านยาเสพติดอย่างจริงจัง อันเนื่องมาจาก ประชาชนมักคิดว่า ปัญหายาเสพติดเป็นเรื่องไกลตัว ต่างจากปัญหาเรื่องปากท้อง
3. ปัญหาเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากเกรงกลัวอิทธิพลของกลุ่ม เครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทำให้ละเลยเพิกเฉยต่อการแจ้งเตือนแก่ให้กับเจ้าหน้าที่ของ รัฐ
4. ปัญหาการศึกษา ประชาชนในชนบทส่วนใหญ่มีความรู้ต่ำ ทำให้ไม่เข้าใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชน บางครั้งคิดว่าการแก้ไขปัญหาเสพติดเป็น หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

5.1.3 การทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยนี้ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐาน คือ ประชาชนอำเภอฟาน จังหวัดเชียงราย มีความเห็น ในการดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมได้อย่างถูกต้อง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าประชาชนมีความเข้าใจถูกต้อง (รายงานผลการวิจัยตารางที่

4.2) ผลการศึกษามีความสอดคล้องกับสมมติฐานนี้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยที่ปรากฏดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีรายละเอียดการอภิปรายผลเพิ่มเติม ดังนี้

1. สถานภาพของบุคคล ประชาชนในอำเภอฟาน จังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่อาศัยอยู่ใน เขตชนบทประชากรเบาบาง มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จึงเป็นสภาวะทางสังคมที่ก่อให้เกิด ปัญหาการอบรม และประชาสัมพันธ์ในการให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหา

อาชญากรรม การรณรงค์ให้มีส่วนร่วมในการควบคุมอาชญากรรม ส่วนการประกอบอาชีพนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง/อิสระ จึงมีเวลาว่างมาก และมีรายได้ต่อเดือนที่ไม่แน่นอน จากสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมนั้นเกิดจาก สภาวะหรือเงื่อนไขทางสังคม (Social Condition) ซึ่งได้แก่ 1) สภาวะทางสังคม เช่น ระบบการศึกษาไม่เหมาะสม การจัดที่อยู่อาศัยไม่พอเพียง การระบาดของอบายมุขต่าง ๆ เช่น การพนัน ยาเสพติดให้โทษ และการค้าประเวณี 2) สภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาการว่างงาน ความยากจน การกระจายรายได้ ไม่ทั่วถึง และไม่เป็นธรรม การผูกขาดทางเศรษฐกิจ เป็นต้น 3) สภาวะทางสาธารณสุข เช่น การปลอมปนอาหาร และเครื่องดื่ม และการใช้ยาในทางที่ผิด เป็นต้น 4) สภาวะทางการเมือง เช่น ความขัดแย้งและต่อสู้กับทางการเมือง การแย่งชิงผลประโยชน์ส่วนตัวและพรรคพวกโดยอาศัยวิถีทางการเมือง เป็นต้น 5) สภาวะทางครอบครัว เช่น สภาพบ้านแตก บิดามารดาไม่มีการเอาใจใส่ อบรมดูแลบุตรธิดา บิดามารดามีลูกมากเกินไป และความขัดแย้งภายในครอบครัว เป็นต้น อาจส่งผลต่อการก่อเกิดอาชญากรรมด้านยาเสพติดขึ้น

2. ความคิดเห็นในการดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหายาอาชญากรรม ส่วนมากแล้วประชาชน ในอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย มีความคิดเห็นในการดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหายาอาชญากรรม หากแต่ประชาชนยังสับสนในบางเรื่อง ได้แก่

2.1 การจับกุมเฉพาะผู้ขายยาบ้า สามารถทำให้ยาบ้าหมดไปได้

2.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาอาชญากรรมเป็นหน้าที่ของตำรวจเท่านั้น

ดังองค์ประกอบของปัญหายาเสพติด ประกอบด้วย 1) ตัวบุคคล โดยการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ พบว่า “พฤติกรรมของบุคคล” มีความสัมพันธ์กับการใช้ยาเสพติด กล่าวคือ ผู้ใช้ยาเสพติดจำนวนไม่น้อยจะมีพฤติกรรม ก่อนหน้าการใช้ยาลักษณะที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคมไม่มากนัก 2) ตัวยา โดยตัวของมันเองแล้วไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาใดๆ ถ้าหากบุคคลมิได้ไปหยิบใช้ แต่เมื่อบุคคลไปใช้ยา ปฏิกริยา ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลที่ใช้ยา ฤทธิ์ของยา และขนาดของตัวยาที่ใช้ ตลอดจนวิธีใช้ 3) สิ่งแวดล้อม เนื่องจากบุคคลจำเป็นต้องอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น จึงต้องปฏิบัติตนให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม แต่ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ได้ ก็จะแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่าง ๆ ไปจากสังคม ซึ่งอาจหันไปใช้ยาเสพติดได้ ดังนั้น สิ่งแวดล้อมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในการที่จะผลักดันหรือชักจูงให้บุคคลหันไปใช้ยาเสพติด

3. การมีส่วนร่วมในการดูแลป้องกันอาชญากรรม พบว่ามีประชาชนในอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดูแลป้องกันอาชญากรรมค่อนข้างน้อย เว้นแต่จะมีส่วนร่วมเฉพาะส่วนที่ตนมีความสัมพันธ์ เช่น ติดตามผลความคืบหน้าในการจับกุมคนร้ายจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เคยเตือนบุคคลในครอบครัว ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอาชญากรรม คิดเป็นร้อยละ 84.0 เคยเตือนเพื่อนบ้านใกล้เคียงให้ปิดประตูหน้าต่างทุกครั้งเมื่อไม่อยู่บ้าน ร่วมกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในชุมชน เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมที่ตำรวจจัดขึ้น ซึ่งตรงกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของ นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527: 182-187) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมต่างๆ เกิดจากแนวความคิดสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน 2) ความเดือดร้อน และความไม่พึงพอใจร่วมกัน 3) การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงร่วมกลุ่ม หรือชุมชนไปในทิศทางที่พึงปรารถนา การตัดสินใจร่วมกันนี้จะต้องรุนแรงมากพอที่จะทำให้ริเริ่มกระทำการที่สนองตอบความเห็นชอบ ของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของไชยยศ เหมะรัชตะ และคณะ (2526) พบว่า ความร่วมมือของประชาชนมีน้อย ไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม สาเหตุที่น่าจะเนื่องมาจากประการที่หนึ่งคือ ปัญหาทางเศรษฐกิจ คนที่มีรายได้น้อยจะมีปัญหาในการป้องกันอาชญากรรม ประการที่สองคือ ความไม่ศรัทธาต่อเจ้าหน้าที่และไม่ศรัทธาต่อระบบราชการ เนื่องมาจากความไม่มีประสิทธิภาพ ความไม่สุจริตในการปฏิบัติงาน และความทารุณโหดร้ายของเจ้าหน้าที่เอง ประการที่สาม ประชาชนกลัวว่าจะไม่ปลอดภัยแก่ตนเองในเรื่องการให้ความร่วมมือแก่เจ้าหน้าที่ ประการที่สี่ เป็นนิสัยของคนไทยโดยทั่วไปที่ไม่เอาเป็นธุระต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ประการที่ห้า ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญ คือ การขาดความรู้จักมักคุ้นระหว่างตำรวจกับประชาชน

5.3 ข้อเสนอแนะ

การดูแลป้องกันอาชญากรรมในอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ควรมีมาตรการแก้ไขที่ชัดเจน และครอบคลุม ที่สำคัญควรทำการแก้ไขที่ต้นเหตุ เช่น การจัดให้มีศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อนำไปประกอบอาชีพได้จริง การสนับสนุนให้ประชาชนทำธุรกิจของตนเองที่มั่นคง การกระจายแหล่งรายได้ออกไปสู่เขตชนบทประชาชนเบาบาง การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่ถูกต้อง โดยการอบรมและการประชาสัมพันธ์ การดูแลเอาใจใส่ให้ความอบอุ่นกับคนในครอบครัว รวมถึงการมีส่วนร่วมในชุมชน เพื่อการสอดส่องดูแลเรื่องอาชญากรรมทุกประเภท ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การให้ความร่วมมือกับตำรวจในการแจ้งข่าวสาร การติดตามคนร้าย และการเป็นพยานชี้ตัวผู้กระทำผิดด้วย